

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Халыат

1931 сыл аягынын
16 күнүттөн тахсар

№ 111 (1534) ↑ 1974 жыл. Балабан айы 14 күн ↑ Сыйната
СУБУОТА 2 харчы

CCTA.

ОСРС Кини Статистической Управлениын динийнхан бэлэран
ийн 9 күнүгэр туорахтаах итинэн туорахтаах-бобовой культура-
лары 100-дн тахса мөлүйүүн гектарга эбэтэр ыһы уолсай кээм-
ийн 83 бырыһыана хонулуна. Хомуллубут бурдук уон гыммат
тобуһа астанна. Сир аһыа кукурузаны бурдукка аһаан хомуйуу
мыһылар.

Сахарнай сүбүүнүлэ 228 тыһыынча гектар ырга хомулунна, Подсолнууу - бурдукка ынан хомуйуу 322 тыһыынча, хортуспуйу 382 тыһыынча гектарга хомуйуу ыстатыллына. Ити ыһыттыбыт кэмэйдэн үөн тыһыыт биирэ.

Кызылгаша культуралар 16,4 мелүүөн гектарга алынынылар. Паары көтөрүү 33 мелүүөн гектарга алынынына. Ити асыяг сиз бу кәминәвәләр багдарал төгүл элбәх.

● Общественная сүөлүгэ ичигэс, тотоойу кыстыгы ●

ОДЬУЛУУН: БАЛАЧЧА БЭЛЭММИТ ДА, ИТЭБЭСПИТ ҮГҮС

Итгэлхү түмүүсүүр Карл Маркс латыншан соолхо Одыу-лууннаабын эрдэжигиетин картийнэй тэрлэгэни секретарь Н. М. СТАРОСТИН ба-
йгалин бэлсээни.

Саммай бодог фермабыт Үрх-
өрс хотонун икки корпуһун
бастатын көтүрэн, адьас сапы-
та онордубут, — диир кави.
Майна миникэтин дөхөһө-
һө килдэрмэлэра көрүллэр.
Ино бөлөмнөһө ис тээбирини
арыттыбыт, холбурар, ына-
ар иккестэтин, долбооругун, оту-
длэһэ туһуктэрин. Хотел

ХАДААР:

Балаган айың ортого буолла.
 ыле хадарыйда. Ол аата үһүн.
 ыдааннаах тыһыммыт ады-
 абаата. Хоту Муустаах иҥора
 кна кини кытылыттан бөрү
 иччи сирдэргэ билиинэ уонна
 эргин бүрүүкэбүт халың
 ыт тыһына тыал, ызар ар-
 ттанан Саха сирийн кини өттү-
 ь хайан бабарар саба сүүрөн
 ьөр кутталлаах дини хүмү-
 ыда билгэлээччилэр сурыйал-

Аасныг сэллэргэ сэрэх хайна-
стибалар ордух ыччат сууһу-
—нырайн, бэрөөну — арда кыс-
ка киллэрэр, ол аата баларан
ын бастанга хайынгарын пи-
на хотону буллалар бэртээхэй
остона сымдылгытара. Байыл
алтын оттунан кырымчы
етик калээрн тулар. Аны
малыт хайдак киирээр ани-
лмбат.

Дэ маньык балаһыанньа
тыһаан турдаһына, быһылгы
тыһыгым ким туох балаһыанньа
сөрүү туһунан билиги кор-
порендеммат ыйыталаһа сырыт.
Оно маньык хоруйдары ыл

— Сельсовет исполкомун тизмасын камсыз кылуу үчүн байлыктарын бастагандай миссиянын чилимдерге өнөр-өнөрү менен байлыгы кыстык Халалар отделементин бөлүмүн түзүүнү туураган болуруну, пайдалануу көрүүчүлөр киллеринге камсыз кылылат.

найбыт өлөх "аһыллан сытар
Кинини онорорго үгүс сыра,
күндүш барара—буолуо. Ити
хөлөнгө 350-ча ынах уонна 50
төрүү тинтэһэ кыстыа.

Билэрийин тутуллубуу 200
инвэстэлээх саапа тейлэһикки
олыттаах сүөсүһүттэр У.Д. Ла-
врова 40, оттон М.А. Баршева
кыаһа Ульяналыын 80 бөрөс-
нөрү тутан, көһөн кэллилэр. Бү
тейлэһикки барыта бизэс сүөсү-
һүү улаһа.

Төгүртгөстээх, Таатта Чаранга,
Куула Бүөл кыстык фермалаары

Сельсовет
исполкомугар
көрүөхпүт

Бу нийгэмд хамтаар сэрэгтэн-наран көрүүлэр бонхруус сүлжүүлэн бэрэгдэрхэ хамтардмбыл. Огноо сэдсөөт депутаттара, кижи активд хьтлүүлэни идлэхэр. Онтон көрдөххө, хьтлүүлэ бэлэмнэни бэлэччэ бэрар, өрөмүөн үлэтэ хьтлүүлэ турар днэххэ наадл. Быйлал Эрдик Эрдистин азынан совхоз бу өдлөннэтлүгэр Кыргы ферматлүгэр 230 бэрөөн хьтлүүлэ. Уоррада 154 бэрөөннөрү тэнгэ 209 ынах, тнэгдэ тургу. Үрүш бүтэл икки хөтөнүгэр 11 ман-ныкхьтлүгэр көрөр ынахтара клинхэтлүгэр.

Нүотарада урукку сирбиһигэр 132 тыһаарыны таһаарыахыт. Билгити өрөмүөн үлэтигэр тусба аэмо үлэлиир. Ол өрөөрү Уөрбэ- ба улахан өрөмүөн бардаарына сатаар. Улахан Сыһымта эмиэ албаһ үлэ барда.

Итинник хэсэгтэ Хадар сел-
советын исполкомун председате-
лэ М. М. Мартынов.

сар бу хүннэргэ койонтахмах-
тара. Олорго бастах өрөмүүн
барар. Баймал Алааһыгар сүөһү
турбатада хас да сым буолла.
Онон 200-ка сүөһү хастымыр-
гар да, кыбым оһоһуутугар
хотон ноһас өрөмүүнүтөр үлэ-
хан үлэни көрсөрбүт кэллэ.
Азияттан Савинаас Оттон дизели
«КВ» кетели, боростуой оһот-
тору уонна 160-ча хоруудам
таһарбыһын. Итилэри бары-
тын түрүөрдэххитына эрэ фер-
ма уоттаныа-күөстөннэ, эһи
аһылык балаһыанньа ситиһил-
лэ.

ҮРҮНГ ИЛГЭ КҮРЭБЭР

ОРОЙУОНГА БИЧАТ-КОМСОМОЛЬСКАЯ ФЕРМАЛАР
УОНГА БИРДИНЛЭЭН БАНШЫЙСЫТТАР
СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ КУОТАЛЫНЛАРЫН АБЫС
БЫЛАХ ТУМУГЭ ОНОБУЛУННА

Ойуода элдрэр үлэмш коллективтарыгар Эрилик Эретиин латын совхоз «Юбилейный» фермата (старшай А. Т. Кузьмина) быланын 133,7 бырабын толорон, хас биридин фуражний ынадыттан 2097 кг үүүт ман бастаа, Иккис мнестэзэ эми бу совхозтан «Сырыкы» фермата (старшай Е. С. Назарова) хас биридин ынадыттан 1735 кг үүүт ман тарыаста. Үһүс мнестэин Карл Маркс латын совхоз «Аарыкы» ыччат-комсомольской фермата (старшай З. Д. Камитолова) биридин ынадыттан 1568 кг үүүт ман ылаа.

Биригилзэн эдэр мянмыгкысттар күсталайыларыгар Эрдик Эрдистин аатынан совхоз «Юбилейный» ферматтан Людмила Софронова биригилзэн аныгыттан 1969 кг үтүү мян, былаанын 131,8 бырыһыан толорон эрлээхтик бастыта. Урукку ыйдарга оройуонга бастаан испит бу совхоз «Сырык» ферматын эдэр мянмыгкыста Лидия Ноева хас биригилзэн аныгыттан 2201 кг үтүү мян бастаанын 125,5 бырыһыан толорон иккис миэстэбэ таарыта. Үсүбү Кара Маркс аатынан совхоз Кыстык-Кугдутаагы ферматын мянмыгкыста Мария Абрамова ылда. Кини 1960 кг үтүү мянын ахыттан ыта.

Бу бастабын коллективтар унна ыанымкыттар көмсомөл кайкомун. Бочкотун дуоскатытар таһазылынылар.

А. КОРНИНА,
БИБЛИОС районмун инструктор.

Уонча сыллаабыта Одьулуун-
на ыччат-көмсомольскай звено-
тэриллэбитэ. Бу элэҥ баран толо-
ру механизированнай. Онно Федор
Винокуров, Илья Аржаков, Сер-
гей Артемов, Николай Захаров
курдуон чулуу үлэһиттэр сүүмэ-
рдэммиттэрэ. Оттон салайааччы-
нан дэгиттэр идэлээх механизатор
Афанасий Седлалишев аһамыта.

Одгулууннар итингик тэринэн баран республика үрдүнэн ыгы-
рымы таһаарбыттара. Ылымкыт
үрдүн эбэхээтэлини тэбэхэрин
чигээтэстэтин толорбуттара. Били-
гин эвэнэ хас биридди чили-
нигэр 51,6 тоннаны собогуоппа-
лаан, барыта 4130 центнер от-
тонно.

Снимок: зеновод А. А. Се-
далищев.

Субуруускай
аатынан совхоз
оттуур
звеноларыгар

Бэлтгэл хайгуур огцруу Н. Г. Слепцов механиза-
цийн апардаах зөөмт 530
тонна, од аята хял блар
огцрууг 33.1 тонна нэвчил-
дэх этгэно.

Амма киизг хочотутар от туур А.Д. Егоров механика рованнай звенота 4486 центнер оту кибиста. Оссо 2000 центнер силлаай укта. Онон бирдин кибитигар тиксерилан ого 561 тонна буолла.

Д. Д. Ефремов механизированный алгардах эвентуун хөдүүлэлэр — Кындад өирэ. Кына 13 киллээх. Бу дьен биир кивилэрингэр иллингэ тушут отторо 31,5 тонна. Оттон барыта 4100 цейтнери соротуохкалаталар.

Итгэрмэлдээх Седаниң
В. П. И жолотун звенота кү
руулаан-хаваалан 310 тон
наша тулгарда. Хар бирдин
чиглээнгир 38,7 тоннаша
балминзота.

Х Х Х

Кытааныхха Е. Н. Мөстийков салыйар колонен оттуур эвенота 2590 центнери хабьһон калла. Итин 12 хыһыа үлүрдахха, 216-дыа центнер тиксэр.

Илийн хүхэр бийлгэж хос-
тогччулартан саловьентар
бэрхэ барсан лхалээр, Е. К.
Семенов сэтгэж бууланвар
992 центнердэвчилэр. Вь-
лааннарын—1050 центнери
бу хүннэргэ чамчотон бүү-
лэл кыахтаннхлар.

П. МАКАРОВ.

СНИМОК: Афанасий Седалищев толорү механизированной звенуу отчуутара кыспит отторо.

Снимок: зеновод А. А. Се-
далищев.

Партийнай докумуоннары уларытыы түмүктэрин коммунистар эппиэтинэстэрин салгыы

ССКП райкомун бастагы секретари таб. Ч. Н. Аистиков дакылааттаткан

Билиги оройуонмут партийнай тэрилтэтин олоһор биир көрөбэллэ умуулаах баа, сүдү политическай суолталаах дыһал — партийнай докумуоннары уларытыы ытыллан бүтүрүлүбүт. Партийнай докумуоннары уларытыыга бэлэмнэни уонна уларытыыны быһаччы ытыым оройуонга улахан политическай өрө көтөрүлүү быһытыгар хайтыгар ытыллан түмүтүннэ.

ССКП XXIV съези уонна ССКП Кини Комитетын ыам ыйынаагы (1972 жыл) Пленума туруорбут сорукарыгар сөп түбэһиннэрин, партийнай докумуоннары уларытыы оройуонга доһуунаах тэрээни дыһал быһытынан маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэри салгыы бөдөрөгүтүгэ, коммунистар активностарын уонна эппиэтинэстэрин үрдэттигэ, дыссиплиниини тупсарыыга туһалайыллан ытыллына диир дакылааттыт.

Докумуоннары уларытыы бары маннайгы сүбүөх уонна сыхтаары партийнай тэрилтэлэр үлэлэри тупсарыыга маасса ортотугар идеянай-иитэр, тэрийэр үлэ таһымнан өрө көтөрүтүгэ, партия XXIV съези уонна XXIII оройуоннаагы партийнай конференция хаһаайыстыбанын итиннэ културнай тутууга туруорбут сорукары толорууга улахан көмөнү буолла. Докумуоннары уларытыыга бэлэмнэни, уларытыы партийнай салаага ыымаларын тупсарыыга, партийнай өлөх ленинскэй нуорналарын кытаанахтык тутуһууга, партия Программанын уонна Устаабын модулуйууларын толоруу иһин коммунистар эппиэтинэстэрин үрдэттигэ туһуланна. Партийнай-тэрийэр уонна партийнай-политическай үлэни сөрөх өттүнэн салгы тупсарыыны хааччыйда.

«ССКП Кини Комитетын ыам ыйынаагы (1972) Пленумун «Партийнай докумуоннары уларытар туһунан» уураарын өлөххө киллэрингэ оройуоннаагы партийнай тэрилтэ сорукарын туһунан» боппурөөс партия оройуоннаагы комитетын 1972 жыл өт ыйын ыйын 12 күнүгэр буолбут учуараттаах VII пленумугар дүүүлэһилибитэ уонна партийнай-тэрийэр, политическай-маассабай үлэлэргэ төрүттэринэн буолбут кинэ уураах ытыллыбыта, практичскай не хоһоонноох дыһал бигэргэтиллибитэ. Пленум түмүктэргэ бары маннайгы сүбүөх уонна сыхтаары партийнай тэрилтэлэргэ дүүүлэһилибитэ. Ити мунунахтарга 553 коммунист эбэтэр коммунист уонсай ахсаалын 91,7 бырыһыана кыттыбыта. Кинилэртөн 48,5 бырыһыаннара кэпсэтингэ кыттыбыта. Бу мунунахтарга сүрүн болдомто партия Программанын уонна Устаабын көрдөбүллэрин бары коммунистар халбага суох тутуулаарыгар, кинилэр активностарын, эппиэтинэстэрин үрдэтэллэригэр, марксистскэй-ленинскэй теорияны үөрэтэллэригэр, партийнай соруахтары халбага суох толорулоругар, партия кэскэтигэр үүнэрин боппурөөбүн тупсаралларыгар, партийнай тэрилтэлэр оруолларын үрдэттигэ уонна бөйбүөй дьоруударын кууһурдүүтэ уурдуллубута.

Партийнай докумуоннары уларытыы үлэһэ 1973 жыл кулун тутар 20 күнүттөн сараламмыта уонна 1974 жыл бос ыйын 6 күнүгэр түмүктэммитэ. В. И. Ленин мөсүүннэх сага партийнай биллэни оройуон бары 31 маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэри үчүтүгэр туура 633 партия чилиэннэригэр туттарылынна. Онон бүтүнү күннөөрү тургууна оройуоннаагы партийнай тэрилтэ үчүтүгэр туура ССКП чилиэннэргэ 100 бырыһыан сага партийнай биллэни ытыллытынан партийнай докумуоннары уларытыы бүтүтүбүн аарыллар.

Сага партийнай биллэнтэри аан баста-

нынан ытым үрдүк чинэ оройуон, республика биир бастыг үлэлээх хаһаайыстыбата Эрилик Эристин аатынан совхоз (партком секретари таб. Н. С. Дмитриев) уонна республика Олоһу-дьаһах хааччылар министрствотын систематыгар биир миниски кэскэргэ иһэр үлэлээх оройуоннары олоһу-дьаһах комбинатын иһинээри маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэригэр (партком секретардара эт. А. И. Николаева, В. П. Ноговицына) тиксэбитэ. Бу партийнай тэрилтэлэр коммунистарынан В. И. Ленин мөсүүннэх партийнай биллэни аан бастагынан граждандкай уонна Ара дойдуну комүскүүр Улуу сэриилэрин активнай кыттымалаага, Ленин орденын кавалера, персональной пенсионер Е. Г. Куличкин, ССКП XX съезин делегата, оройуон чемпион-осменатора Н. О. Дмитриева, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун чилиэнэ, Ленин орденын кавалера, Эрилик Эристин аатынан совхоз директора Р. А. Филиппов, «Бочуот Знага» орден кавалера, ССКП райкомун чилиэнэ, олоһу-дьаһах комбинатын инстиниэһэ Е. П. Ноговицына уо.д.а. ытыллытара.

Ити кэнниттэн дакылааттыт сага партийнай докумуоннары уларытыыга бэлэмнэни уонна уларытыы хаамамын кэмгэр ханнак сүрүн дыһаллар ытыллыбытыгар, өлөр түмүктэригэр туох «итиһилибитигэр» киниик тохтоото. «ССКП чилиэннэн бөлүү ленинскэй принциптерэ» диир темага теоретическай конференция ытыллыбыта. Оройуон идеологическай үлэбитэрин мунунахтарыгар партийнай докумуоннары уларытыынан сибээстээн туруоруллар сорукарынаан боппурөөс көрүлүбүтэ, маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэргэ аһаан биэс төгүл семинарлар, сүбэ мунунахтар ороһулуллубуттара, элбэх коммунистары кытта бириднэлээн кэпсэтиннэр ытыллыбыттара. ССКП райкомун бөрөтүгэр 28 арпас боппурөөстөр, ол иһигэр партийнай тэрилтэлэр секретардарын өтчуоттара алта төгүл дүүүлэһилибиттэрэ: урукку Ленин аатынан колхоз партком секретари Н. И. Монастырев «Сельхозтехника» оройуоннаагы холбоһугун иһинээри партийнай тэрилтэ партком секретари И. И. Сивцев, Субуруускай аатынан совхоз Сылаһаагы отделениетин сыхтаары партийнай тэрилтэтин секретари В. П. Бакишев уо.д.а. өтчуоттабыттара. Эргэ партийнай докумуоннарга сурдуллубут лаһаайдары свержааһын ССКП райкомун бөрөтүгүн бигэргэтиллибит график быһытынан ытыллына. Сержааһан 633 партия чилиэнэ хабылынна. Иниикитин үчүөкка турар бары коммунистар аһаагыларга тахсар уларытыылар үчүөккай карточкаларымгар киллэртэрин иһаллара, онон кэмтөн-кэмгэр свержа салгыны ытыллара иһада.

Партия XXIV съезин уонна ССКП Кини Комитетын ыам ыйынаагы (1972) Пленумун уураахтарыгар этиллибитин курдук, партийнай докумуоннары уларытыы туох ханнак инник партия кэскэтин салгыы бөдөрөгүтүгэ, кини хаачыстыбанын сааһабын тупсарыыга туһалайытара бастагы учуараттаах соруу быһытынан туруоруллубута. Партия кэскэтин сөтөөхтүк үүннэригэр уонна партияга ытым хаачыстыбатын тупсарыттан саралаар. Бары маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэр итиннэхэ болломолорун уурбуттарын түмүгэр кэллн иһки аһа салга оройуоннаагы партийнай тэрилтэ аһаан өттүнэн үүннэ, хаачыстыбата тупсарылынна. 1972—1973 ес. уонна 1974 жыл арыс ыйыгар 52

киһи партия чилиэннэргэ кандидатынан най тэрилтэ Атласов Н. Н., Субуруускай аатынан совхоз Болтонготтобу отделениетин сыхтаары партийнай тэрилтэти биир-тэдири Навлуккай К. Д. өтчуоттарын өтөттүгэрэ. Кэллн бириэмэһэ уураахтар туолууларын хонтуруулааһынга болломто баалайда ууруулар буолла, партийнай уураахтары төдөрбөт салайааччылартан ыйытты кууһурдулунна. Сорох партийнай тэрилтэлэртэ уонсай партийнай мунунахтары ытым ССКП Устаабынан көрүлүтэри ытым иуорматын куруубайдык иһаллэр. Ити ордук Карл Маркс аатынан совхоз Олоһу-дьаһах комбинатын партийнай тэрилтэлэр, сибээс оройуоннаагы уезла, олоһу-дьаһах комбината утумнаах үлэни ытыттылар. Ол курдук иһки аһаар сыд устата Эрилик Эристин аатынан совхозтан 14 киһи партияга ытыллына, итинтэн 12 киһи производствода быһаччы кыттыыны ылар. Партияга киирбиттэр ортолоругар бааллар: райсовет депутата, оройуон биир бастыг маннаысыта А. И. Сергеева, оскуола директора Е. А. Флегонтов, учулаах-зоотехник Е. Е. Васильев, Чакыр биригээдэтин старшай биригээдирэ В. Г. Титов уо.д.а.

Ол эрэри промкомбинат (секретарь Захаров Н. Е.), аг-үүт комбинатын (секретарь Филиппов Н. С.), коммунальной предришениелар уонна тупсаран оһоруу комбинатын (секретарь Варламов С. И.) иһтариннэри партийнай тэрилтэлэр биир да рабучайы партия чилиэннэргэ үүннэригэрэ. Маны тэһэ сорох партийнай тэрилтэлэр партияга кандидатынан ытыллыбыт эдэр коммунистары кытта үлэни ситэһэ суох ытыллар. Кинилэргэ партийнай соруады биэрэн бараан туолуутун хонтуруулаабыттар, бириэмэтигэр сөтөөх көмөнү өһөрөн испэттэр. Итиник түбэлтэ урукку Калинин аатынан колхозтаагы партийнай тэрилтэһэ таһаарыллыбыта. Иниикитин партияга үүннэри боппурөөбүгэр, эдэр коммунистары кытта үлэһэ баар итэвэстэри туоратыыга сүрүн болломто уурулуохтаах.

Партийнай докумуоннары уларытыы биир суол сүрүн соруунаан партийнай тэрилтэлэр оруолларын үрдэтии буолар. Оройуонга барыта 31 маннайгы сүбүөх уонна 15 сыхтаары партийнай тэрилтэлэр үлэллэлэр. Кинилэр оруолларын үрдэтии уонсай партийнай мунунахтары хайдах ытыртан быһаччы тутулукутаах. Кэллн сылларга, ордук «Ярославская куораттаагы партийнай тэрилтэһэ партийнай мунунахтары ытым практикатын туһунан» ССКП Кини Комитетын уураарын өлөххө киллэриннэ уонна партийнай докумуоннары уларытыынан сибээстээн, партийнай мунунахтары ытым биллэрдик тупсарылынна, кинилэр суолталара, оруоллара үрдэтэ, дүүүлэлэр боппурөөстөрүн не хоһоонно кэпсэтэ. Мунунахтарга сүрүн болломто коммунистар тус эппиэтинэстэрин үрдэттигэ уонна Устааһа көрдөбүллэрин хайдах толорулорун бэрэбэркэлэһингэ ууруулар буолла. Партийнай мунунахтары ытым ордук үчүтүдүк Эрилик Эристин аатынан совхоз бары сыхтаары партийнай тэрилтэлэригэр, Субуруускай аатынан совхоз Болтонготтобу, Соловьевтаагы партийнай тэрилтэлэригэр, «Межколхозстрой», ДЗУ, олоһу-дьаһах комбинатын, Амма орто уонна Алабар арыс кылаастаах оскуолаларынаагы партийнай тэрилтэлэргэ ытытар буолулар.

Үтүө партийнай тэрилтэлэр коммунистар өтчуоттарын, информацияларын иһтинни биллэрдик элбэттилар. Холбоһор, «Сельхозтехника» иһинээри партийнай тэрилтэ коммунист Фефанов Е. Д., суутсвиэстийа органнын иһинээри партий-

кандидатынан най тэрилтэ Атласов Н. Н., Субуруускай аатынан совхоз Болтонготтобу отделениетин сыхтаары партийнай тэрилтэти биир-тэдири Навлуккай К. Д. өтчуоттарын өтөттүгэрэ. Кэллн бириэмэһэ уураахтар туолууларын хонтуруулааһынга болломто баалайда ууруулар буолла, партийнай уураахтары төдөрбөт салайааччылартан ыйытты кууһурдулунна. Сорох партийнай тэрилтэлэртэ уонсай партийнай мунунахтары ытым ССКП Устаабынан көрүлүтэри ытым иуорматын куруубайдык иһаллэр. Ити ордук Карл Маркс аатынан совхоз Олоһу-дьаһах комбинатын партийнай тэрилтэлэр, сибээс оройуоннаагы уезла, олоһу-дьаһах комбината утумнаах үлэни ытыттылар. Ол курдук иһки аһаар сыд устата Эрилик Эристин аатынан совхозтан 14 киһи партияга ытыллына, итинтэн 12 киһи производствода быһаччы кыттыыны ылар. Партияга киирбиттэр ортолоругар бааллар: райсовет депутата, оройуон биир бастыг маннаысыта А. И. Сергеева, оскуола директора Е. А. Флегонтов, учулаах-зоотехник Е. Е. Васильев, Чакыр биригээдэтин старшай биригээдирэ В. Г. Титов уо.д.а.

Партийнай докумуоннары уларытыынан 109 коммунисты кытта бириднэлээн кэпсэтинн оһоһулуна. Кэпсэтинни үкүһү партийнай дыссиплиниини көһөр, соруады толорууга көһүүнүк сыхтаарылар уонна урукку өттүгэр партийнай минэрэлэх коммунистары кытта ытыллына. Ытыллыбыт кэпсэтиннэлэр түмүктэригэр үтүө коммунистар байлэрин үлэлэригэр уонна олохторугар үтүө суобастаахтык сыхтаарылар, партийнай, общественнай соруахтары толорууга активнай кыттыыны ылар буолулар. Холбоһор, Карл Маркс аатынан совхозтан С. Н. Окунешников, Г. Е. Туринтаев, И. М. Сысоятин, Субуруускай аатынан совхозтан С. С. Федоров, Г. Г. Федоров кэпсэтинни кэнниттэн үлэлэрин-хамнастарын тупсардылар.

Коммунистары кытта бириднэлээн кэпсэтинни инниикитин даһаны салгыны ытыллара наада. Коммунист санаатын, кини туох быһааннарын, — үлэһэ холбоһор булар кистэлэнтэрин билэн тиррэтэн, коммунист этиилэрин түмөн иһидикэһтэх. Коммунистары кытта бириднэлээн үлэ көдүүһүн үрдэтигэ партийнай соруахтары кини дьоруунаан, идэтинэн көрөн биэрэни быһаарар суолталаах. Билигин оройуон коммунистарын 94,6 бырыһыаннара бастаһааннай партийнай соруахтаах буолулар. Хас бириднн коммунист партийнай соруады төһө сөтөөхтүк толорууттан партийнай тэрилтэ, коллектив үлэһэ быһаччы тутулукутаах.

Партийнай тэрилтэлэр комсомолу салайыны салгыны тупсардылар. Ол курдук, маннайгы сүбүөх комсомольскэй тэрилтэлэр секретардарын 21,4, сыхтаары комсомольскэй тэрилтэлэр секретардарын 15 бырыһыаннара коммунистартан сүүмэрэһэн үлэллэлэр. Иниикитин комсомолта партийнай сабыдыалы кууһурдүүтэ партийнай тэрилтэлэр болломтолорун милитүө суохтаахтар.

Партийнай докумуоннары уларытыы кэмгэр партийнай-политическай үлэ не хоһоонно тубуста. Коммунистар партийнай тэрилтэлэр олохторугар, үлэлэригэр оруууларга, кемелдүүлэрэ улаатта. Коммунистар политическай үөрөххө тардыллылар тубуста. 1973—74 ес. партийнай үөрөх сыдыгар 626 коммунист үөрэннэ. Үөрөх ордук тэрээниннэхтик Эрилик Эристин аатынан совхоз, Карл Маркс аатынан совхоз Амматаагы, Субуруускай аатынан совхоз Соловьевтаагы партийнай тэрилтэлэригэр ытыллан түмүктэммитэ. Иһилинниһэ оһорор сирини үлэни ытым формата тупсарылар. Ааспыт кыһын 372 агитатордар, 210 политинформатордар партия ытытар политикатын маассада кэмник пропагандалаабыттара.

УОННА ССКП УСТААБЫН КӨРДӨБҮЛЛЭРИН ТОЛОРУУГА ҮРДЭТИИ СОРУКТАРЫН ТУНУНАН

ССКП Иини Комитетын (1972) Пленуме партийнай докумуоннары уларытыы партийнай дысциплиинини салгыы тупсарыыга туһайыллыахтаабын туһунан бичүүмнээх соругу туруорбута. Докумуоннары уларытыы кэмгэр партия Устаабын көрдөбүллэрин толорбот коммунистар партия кэксэтигэр таһаарылынылар, сорохтор кытаанах партийнай миэрэни ыллылар. Барыта ССКП кэксэтигэр 33 коммунист таһаарылыныа, ити кинилэр 1974 сылга Никонен У. А., Новгородов А. Е., Софронен Т. А. Уларытыы хаанымытыгар 45 коммунист ССКП райкомун бюрөтүнэн партийнай миэрэ тараллыыналар. Ол иһигэр 1973 сыллаахха 18, 1974 сыл арас мыйыгар 27 коммунист, өлөр иһигэр Субуруускай аатынан совхозтан Жебсан В. Х., Бризопайкин А. М., Чичигинров Н. Я., Монастырев Г. И., «Сельхозтехника» партийнай тарилтэтигэр Шадрин А. А., Сивцев Н. И., Карл Маркс аатынан совхозтан Барашков Д. Ф., Окожешников Н. А. уо.д.а. баалар. ССКП райкомун бюрөтэ партийнай государственнай дисциплиинини кэһэччилэргэ тутатына сөптөөх дыһаллары ылан испитэ уонна ииникитин дамылан киннэ. Оттоб совхозтар парткомнара, маңнайгы сүһүөх партийнай тарилтэлэр партийнай государственнай дисциплиинини кэһэччилэригэр сөптөөх сыһыныылы биэрэн, ону тус-тус, киннорор дыһаллары ылан иһиэхтэрхтэр. Партийнай дисциплиини турута партийнай чилиэнискэй усулуоһу төлөөбүтүн эиэ кестер. Партийнай докумуоннары уларытыы хаанымытыгар итиннэ үлэ баалачча тупсубутун үрдүнэн чилиэнискэй усулуоһу кэмгэр төлөрү хомуйан киллэрибэт буолуу чакчылар таһаарыллаллар. Холбоур, 1973 сылга ытыллыбыт ревизия түмүгүнэн 351 коммунист 4670 солкуобай суумалаах усулуоһу ситэ төлөөбөтүгэ кэстүбүтэ. Ол иһигэр билигин Карл Маркс аатынан совхозтан 2152 солкуобай, Субуруускай аатынан совхозтан 753 солкуобай, Хатылы орто оскуолатыттан 88 солкуобай, оройуоннаабы балыкхаттан 24 солкуобай ситэ

кырбэттэ. Ииникитин дисциплинскэй усулуоһу толору төлөөбүтүгэ үлэ тупсарылара наада.

Сапта партийнай докумуоннары уларытыы этиинилээхтик түмүктөнүтүгэр улахан көмөнү ССКП райкомун бюрөтүн уураадынан тариллибэт партийнай группалар өтөрдүлэр. Кинилэртэн ордук үчүгэйдик сана докумуоннары суруйууга аламыт группара тт. Дьячковский В. Е. И., Дьячковский В. Н., Собанин С. А. үлөлөтүлэр. Бу ааттамыт коммунистар оройуоннаабы партийнай тарилтэ сүктэрибэт эппиэттээх соруудабын чинэнийдик, үтүө суобастаахтык толорбуттарын астынан туран бэлэтиибит. Маһы тэбэ партийнай докумуоннары сферкалаһынтыа, сана толоруллубут докумуоннары бэрэ биэркэлэриниэ коммунистар Дьячковский В. Н., Артемьев Г. М. улахан көмөнү өтөрдүлэр.

Партийнай докумуоннары уларытыы тарилтин өттүгөр туту бэлэтиэххэ сөбү? Докумуоннары уларытыы график быһымынан сөптөөхтүк ытыллыныа. Докумуону свержкалаһыны мыйылыбыт графикка Эрилик Эристини аатынан совхоз, Субуруускай аатынан совхоз Соловьевтаабы, Сыланнаабы уонна Карл Маркс аатынан совхоз Маралайытаабы. Мындараайытаабы отделеңкеларын партийнай тарилтэлэр ыттылар. Оттоб Субуруускай аатынан совхоз Хатылытаабы партийнай тарилтэ (секретарь Сивцев А. А.) коммунистары кэмгэр транспорһан хааччылаачка мыйылыбыт графикты тутуспатылар. Сорох сирдэргэ коммунистар партийнай учуоттан уһуллубакка, сана партийнай билиэти ылбакка оройуон тас өттүгэр барыылара таһаарылыныа. Сорох коммунистар партийнай билиэти харайыыга эппиэтэ суох сыһыаннаһылар тахсар. Кэлэр өттүгөр партийнай тарилтэлэр секретардара партийнай билиэти тутууга уонна партийнай хаһаайыстыбаны өтөрүгэ эппиэти үрдэтэлэрэ наада.

Тохсус пятилетка тутуах сылыгар оройуон бары үлэһиттэрэ партия XXIV съезин да уураахтарын уонна ССКП КК ахсынны-

таабы (1973 с.) Пленумун мыйыларын ытыктыттан 55 тоннаан аччатта. Совхоз толорорго сорукутан «Адыах өрөснүтү» пятилетка асыныт үч сылыгар эти өтөрүтүн бастын хаачыстыбалаах бордунуусуну 95,7 үтүгү государствона атылаһыныа, дин деһиниан салайтаран үлэһэтилар. Оройуон хаһаайыстыбалара, промышленнай, производственной уонна хааччылар тарилтэлэрэ 1973 сылга государственнай былааныгар сүрүн көрүнүгүн толорбуттара.

Оройуон совхозтара аасыныт үч сылга өт өтөрүтүн былаанын 96,4 бырыһаан толорон 274 тоннаан итэбэс, оттоб бу дыма адыс мыйыгар өт өтөрүтүн былаанын 64,8 ара бырыһаан толордулар. Бийик, эиэи былааны киллэриэн туран, государствога 1376 тонна эти атылаһырыбыт хаалла. Ийэ сүөһүгэ государственнай былааны толорууга балаһыанна марахан. Билигин турутууна, 1975 сыл тохсуну өтөтүнэн төлөрү хааччыныыга турулуох-1 күнүгэр баар буолуохтаах сүөһүттэн 485 сүөһү итэбэс. Онон совхозтар общест-веннай сүөһү, ол иһигэр ийэ сүөһү ахсаа-нын булгуччу төлөрөр сорукутаахтар.

Сүөһү ордук күһүгүнү мыйдарга канны-нан алуутта таһаарылар. Итиннэ учуоттаан совхозтар салайааччылар, специалисттар ордук борооскуллары тыһыны түһүөн ииннэ ичигэс хотоннорго киллэриэхтэрхтэр. Үтүө маһыны атырдыах мыйыгар көрдөрүү таһнары түстэ. Ол түмүгэр адыс мыйа го-сударствога асыныт сылааһар 50 тонна-нан, оттоб агардыс атырдыах мыйыгар 95 тоннаан адыах үтүгү атылаһыбыт. Балаһан мыйыгар 900 тонна үтүгү атылаһа-тахытына ара 1974 сылга государствога үтүгү атылаһыны былаанын толорор ту-руктаахтык. Онон күһүгүнү мыйдарга үтүгү таһнары түһөрбөт иһин дыһаа маһылаах-таах. Райсовет исполкомун уураадынан нөһүлэһиэ орлорор үтүгүн хомуйан го-сударствога туттарар сорун эиэ толорулу-бакка ивэр. 100 тонна оннугар 59 тонна үтүгү туттарылыныа. Чурапчы, Волтона, Хапылы, Ойбулуун, Сылан сельскэй Совет-тара ити соруудабы толорууга эппиэтинэһэ уонна тарилтин сүөхтарын көрдөрүлэр.

Субуруускай аатынан совхоз государство-лаанын 89,6 бырыһаан толорон былы-

Оройуон киинин промышленнай, прои-водственной уонна хааччылар тарилтэлэрэ сүһүгүнэн адыс мыйыах былаанын тол-лорон иһаллар. Ол тыһаан бараан райПО, пром-комбинат, «Междохлострой» хаалбыт би-риэһэ эиэи дыһаллары ылбатахтарына 64,8 ара бырыһаан толордулар. Бийик, аламыт эбэһэтэлиэтибэлэрин толорууга, тутуулар объектары кэмгэр үлэһэ киллэ-лэриниэ марахаттары көрсөллөрүн мунуу-тэргэ да үмүгэ сүөхтээхтэр. Биир сүрүн бөлүмтөнү нөһүлэһиэни олох-дьаһах өтөтүнэн төлөрү хааччыныыга турулуох-таах. Итиннэ сөргө кэлэр кыстыкка тэргэ-һиннээхтик киннорго үлэни сүбү күннэргэ бүтөрнөхтээхтэр.

Кэлэри турар кыстыкка общественнай уонна кэтэх сүөһүнү сүмэһиниэх дөрөххөй аһыагынан төлөрү хааччыныыга бала-һыанна бэрэ суох. Балаһан мыйы 9 күнүгэр турутууна оройуон оттоһун сылааһы былаанын 39 бырыһаан ара толордо. Ити асыныт сыл бу кэмнээргэ 2147 тоннаан адыах. Ол иһигэр Субу-руускай аатынан совхоз былаанын 35,7 бырыһаан толорон ордук марахан бала-һыаннаһаах. Онон хаар түһүөр диэри бары күһүгү өтөтөһүтүтэ, кыстык бэлэни-гэр турулуох туттаах.

Тохсус пятилетка тутуах төрдүс сылын государственнай былаанын уонна бейс-ылымыт социалистическэй эбэһэтэли-этибэтин чинэстээхтик төлөрүү—оройуон бары коммунистарын, үлэһиттэрин ытык-нестара.

Таб. Листиков оройуонга сана пар-тийнай докумуоннары уларытыы тарил-тиннээхтик ытыллан түмүктэммитин бэ-лэһэтиэн туран, ити көмгө партийнай үлэ-бэ муньуллубут баай ытык өссө чинэ-тэр уонна салгыи саймыналар соругу бары маңнайгы сүһүөх партийнай тар-илтэлэр иинилэригэр туруорда.

ТАБ. И. П. ЛИСТИКОВ ДАКЫЛААТЫН ДЬҮҮЛЛЭНИИ

Эрилик Эристини аатынан сов-хоз парткомун секретара таб. Н. С. ДМИТРИЕВ сана партийнай докумуону уларытыы үрдүк чинэ-һэ бастаһынан Эрилик Эристини аатынан совхоз партийнай тарил-тэтигэр тиксинтэ коммунистар үлэһэ, олоххо бары өтүнөн эппи-эттээх буолууларын үрдэтигэ улахан сабыдыалы өтөрбүтүн бэлэтиэтэ. Докумуону уларытыы хаанымытыгар Устаабы үөрөтүн, докумуоннары свержкалаһыны, коммунистары кытта бириди-лээн кэпсэтиниллэр ытыллы-быттара. Билигин совхозтун пяти-летка тутуах төрдүс сылын адыс мыйыгар үтүгү атылаһыны была-нын 110 бырыһаан толордо. Биир фуражнай ынахтан 1488 кг үтүгү маһа. Онон биир ынах-тан 1800 кг үтүгү маһа ылым-мат социалистическэй эбэһэтэ-лиэтибэтин толорорго кыахтан-ныбыт. Хаһаар отделеңкэ (управляюшай Дьячковский Н. И., сельсовет исполкомун председа-телэ Мартынов М. М.) аасыныт сыл адыс мыйыгар тыһнээтэххэ валовойунаан 500 центнер, оттоб биир фуражнай ынахтан 75 кг

Дмитриев итинтэн сал-гыи маһтан хаалбыт бириэһэргэ общественнай сүөһүнү эиэстик-төттүк кыстатан сыла таһаарарга бары наадалаах дыһаллар ылыл-лаллар диэтэ.

—Билигин партийнай тарилтэ-бит бастын үлэһээх коммуниста-ра А. П. Иванова, М. С. Кулаков-скаа сана партийнай билиэти оройуонга аян бастаһынан ылар чинэстэммиттэрэ. Партийнай до-кумуоннары уларытыы хаанымы-тыгар коммунистар производст-вога өрүөлэрэ үрдэтэ,—дир өлөх-дьаһах комбинатын партий-най тарилтэтин секретара В. П. ПОГОВИЦЫНА.

Билигин коллективтун пяти-летка тутуах сылыгар үрдэтил-либэт эбэһэтэлиэтибэни ылым-мыта, социалистическэй күотала-һыи савалыны тариллибэтэ. 1973 сыл түмүгүнэн республикара И-с, оттоб бу дыһа 6 мыйы тү-мүгүнэн III миэстэни ылдыбыт. Билигин коллектив бары үлэһит-тэргэ үлэ дысциплиинатын сал-гыи бөбөргөтөргө, үлэ өтөрөн таһаарыстын үрдэтэргэ, онон пятилетка тутуах сылын сити-һиллээхтик түмүктүүргэ сору-куттанан үлэһинилэр.

Субуруускай аатынан совхоз тарилтэлэргэ докумуоннары, бөчө-тии тутуу, туруу туруга аһыла-лаһыгар ииникитин улахан сүө-лэһыгар биирөргө пленум кыт-тылаахтары бөлүмтөлөрүн тарта.

—Государственный дысципл-инини кэһи таһаарылла турар. Ити нөһүлэһиэни өй-санаа өт-өтүнөн итиннэ ситэтэ сүөһүн тую-һута,—дир оройуон народнай судууһата таб. М. Д. ПОПОВ.—Ити биир үксүн общественнай тарилтэлэр—народнай дружин-нар, таһаарыстын сууттар, дыах-таллар, кырдырастар комитетта-рын үлэһэ өссө да сөргүттүлэ-иликтэриттэн тахсар. Партийнай, комсомольскэй тарилтэлэр, олох-тоох Советтар буруйу өтөрбүт киһини кытта биридилиээн үлэни ытылпаттар. Буруйу өтөрүү түс-түк Субуруускай аатынан сов-хозтун учуотка өт-делын сөбүдэссэйэ таб. Н. А. ДЯЧКОВСКАЯ миэстэлэргэ пар-тийнай докумуону харайыыга та-мүһүт тарилтэлэр салайааччы-лара, партийнай тарилтэлэрэ үлэ-биттэр ортолоругар иитэр-өйдө-төр үлэни төрдүттөн тупсарыах-таахтар.

ССКП райкомун учуотка өт-делын сөбүдэссэйэ таб. Н. А. ДЯЧКОВСКАЯ миэстэлэргэ пар-тийнай докумуону харайыыга та-мүһүт тарилтэлэр салайааччы-лара, партийнай тарилтэлэрэ үлэ-биттэр ортолоругар иитэр-өйдө-төр үлэни төрдүттөн тупсарыах-таахтар. Ийгэр коннөртөрөн, партийнай ССКП райкомун партийнай-уусулоһу бөдөһөр түһэрэн ис-төрийэр отделеңи сөбүдэссэйэ таб. И. И. ВАСИЛЬЕВ сана пар-

тийнай докумуоннары уларытыы хаанымытыгар партийнай тарил-тэлэр салгыи бөбөргөбүттэрин, коммунистар тую эппиэтинэстэрэ үлэһитин уонна партийнай дысциплииниэ тупсубутун бэ-лэһэтиэн туран, кэлэр өттүгэр партия кэксэтигэр үөрэхтээх эдэр доһу ылыыга бөлүмтө ту-баайылаахтаах диэтэ. Онон хаачыстыбара сүрүн кыһаһыны уураар наада. Партийнай муһаах-тар ий ахсын ытыллыах, өлөр үксүлэрэ аһаас буолуох тус-таахтар.

Итиннэ таһынан райсовет ини-лээди маңнайгы сүһүөх партий-най тарилтэ секретара таб. Н. Е. ЭБЕРСТОВ, интернат-оскуола партийнай тарилтэтигэр таб. Р. Р. АБРАМОВ, Субуруускай аатынан совхоз Сыланнаабы от-делеңкэти партийнай тарилтэтиг-төн таб. Б. П. БАИШЕВ, райсовет исполкомун председателэ таб. Р. Р. БУРНАШЕВ уонна ССКП обкомун инструктора таб. К. И. ВАСИЛЬЕВ тыл эттилэр.

Пленум дьүүллэһилибит бол-пурүөскэ кинэ ис хоһоонноох уураады биир санаһан биэртө-тө.

Е. ГУЛЯЕВ.

(«ДОБРО ТУХУНАН ТОЙУКТАРТАН»)

Дууам эгэ тороодог-үсөөлбөт
Долгуунаах үйэтин ового—
Үөрүүдээ тэмдэгт үсгээбэйт
Үйдүн смаринаан олоогто.

Үөрээгээ үйбээ тороон, Дьуон
Ула, сарин ба үтүүрбөдөр,
Түөрт уонча сардыгар устудьуон—
Түөртэ төттүрүбөн түрэнэр.

Кириеттэх үйбээ тороон, Дьуон
Кыа-хааннаа тэмдэгт сэрингэ—
Саалай биир айдырба кымыл—доонноон,
Самурай бистэрин өһингэ.

Түбүктээх үйбээ тороон, Дьуон
Түүн-күрүс үлэлээн тагсара,
Бар-доонго үтүүкү олгоорон

Бабарар дааны буолара!
Өрөгөйдөөх үйбээ тороон, Дьуон
Үөрүүтэ-хотууга күүстээбэ,
Уйдулаах остуолга олоорон
Үөсүүдэр, көрүлүүр күннээбэ.

Олобу табатан ойбулуон
Олустук дааны дьарустар,
Моккурдөөх үйбээ тороон, Дьуон
Могулээн сааһа ардыгар.

Кырдыктал үйбээ тороон, Дьуон
Кыайара сымсхаллаах сыһаан,
Кинизээ кэлбита бар-доонтоон,
Кириеттэн айлаатан хайраанан.

ТАПТАЛ ЭРЭЙЭ

Эйиэхэ дьон тово
Этээһини сатыырым,
Сөбүлүүр тараһын
Сүүс киһи хатыырым?

Ол айы сүрүм
Уотуман айыбар,
Түөт баар мин эрүм,
Түөт курдук, умайар.
Эйиһин таптаабыт

Эрбээ барымды,
Сүрбээ ба үгүстүк
Сүрбээ мадыммы!

Сүүс тогу дааны
Сүрүм марыйдын,
Исписка мадыммы
Эрлим умайдын!—
Уот-толон таптаабын
Уурайнар долбун мин—
Таптаатан олоорон
Чуас аайы бөлөммин!

АЙЫЛБАБА — АЙХАЛ!

Сылайдым дааны
Сырылас сыластан,
Үөтүлгөн быстыбат
Үлэттэн-хажнастан.
Сылайдым дааны
Сылаа курдук мээр
Сыһааннаа «атастан»,
Сымсхаллаах тылыттан.
Букатын салтым суол
Буоруттан-сыһыттан
Куорат, дариана
Кур, нисик сытыттан,
Сүрүм ляхсүүтүх
Сүһүрбүт салтыттан.
Эт-хаан да илестэн,
Эчимэ эһинэ,
Өй-санаа дааны
Өлбөөрө көрүннэ.

Утуһа сатыыбын—
Уум кэлбэт омчутун.
Аһаар аска да
Аһаһбат курдуктун.
Луохтуурга барыһын
Тугун да майддыбат.
Булла дин, дьэ, мингин

Бу муода адынат!..
Сүрүр-аһар да.
Суох, тохтоон эриэхтин.
Сүүрүүнэн быдыастым
Сүүрүктээх урэхтин.
Дьаргалган сүүрүгэ
Дьитиннөө үлүгэр.
Сотуолаан күннээгин
Соп-сөрүүн үлүгэр.
Дьаһалга хумаһар
Тахалаан сытабын.
Хоп-хөйүү үөтүгэр
Куйаһтын куотабын.
Кылымдым, сүүрдүм мин
Кытылым үлүгэр.
Күн айы, чуас айы
Күүс-кулах эбиллэр.
Өлүөрбөр, чөгөрмөр
Өрүттэн күһэммин,
Үүт испит өлөһүү,
Өгдөнүү үөрбөм.
Былгин мин өмнө
Бөһөммин айарга...
Айхаллан-гүйдүм,
Аан-сидик Айыһа!

Редактор эбээһинэһин толороочу Е. Д. ГУЛЯЕВ.

Субуруускай аатынан совхоз дирекцията, парткоми, профсоюз рабочима, Соловьев өбүлүүнүсүмүс салалтата биригдэһинэр Кривошапкин Николай Филипповичка таһыгар быраата

КРИВОШАПКИН СЕМЕН ФИЛИПОВИЧ
бу дьыл баладан айы 11 күнүгөр уһун, марахаһаарымт-
тан өлбүттүн бэйэлэрин кутурданиһарын таһардэлэр.

Таһыгар партком, быраатын, аймаһыт
КРИВОШАПКИН СЕМЕН ФИЛИПОВИЧ
бу дьыл баладан айы 11 күнүгөр уһун, марахаһаарымт-
тан өлбүтүн дьириник курутуһаан туран бары таһаарыс-
тарыгар билэр дьолугар иһитиннэрбөт.

Кэргэнэ, убайа, аймаһара.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.

Биир дьойдуулаах, ССРС Суруйааччыларын сойдуу чылаһа поэт Феоктист СОФРОНОВ (Стелан Феоктистович Софронов) «Оччугуу отчуга», «Бүдүн», «Москва зоопаркатыгар», «Сага сэгана», «Бэлэ» диэн таһууруннууто-
рым бэчээтэллэтэ. Биллэһин мин «Дьоллоох дьойдубар» диэн сага кинизээ таһаарын куу-
туб.

Феоктист Софронов — таһаарыһаах тылбааччы,
В. Жуковский, А. Пушкин, Н. Некрасов,
Л. Украинка, М. Коцюбинский, М. Горький,
К. Чуковский, С. Маршак, М. Вайсманштейн,
А. Нейдгонова, А. Мицкевич, М. Миряков, о.о.о.
бодот, элбээ айымньыларын сахалым сымары-
дына. Тылбааччы кэлиһин үлэһиттэн А. Барто
«Хойооннорун» издательствога кылларда.

Мантан алгара поэт сага зоооннорун бэчээт-
тыһыт.

Мингиннээбэр хөбдүт, эдэр
Поэт киһи минник өтөр:

ПОЭТ ТЫЛА

«Волга» аяттаах махсыһаара,
Моднай дааны дьаһара
Биир табыллыбыт тойуктун
Мин, хата, биэрнэ суохтун.

Ньаһарыһаах мааны «Волга»
Лаада таатырык буолуода,
Намчы тиир, ньаалбаан үөдөн
Ньахчаа тыһа өтөрүнө.

Кырааскаһаах тыһа лаада
Кылбайан туруу балаада,

Өл эрээр мас да эмэх
Буолан, буордуг тохтор кэмнээх.

Иччи дьоннорутар эрэ
Иккиэн туһаһаан эриэхтэрэ...

Оттоп үрүк, үтүө айы
Үйэ туттуу сүрэх айы.
Үөсөөбөт тыл өлүөр дьэри
Үөрдө сымдыа сүрэхтэри.

Ким дьин онугу айааччы
Катит кэскиллээбэ чалчы!

„РОМАННА СУРУЙ ЭЭ“ — ДИИЛЛЭР...

Атас дьонум оонноон арыт:
«Романна суруй ээ», — дииллэр.
Дьоруу хөбөөнү аһаһарын
Дьоннор аһыммат үһүлэр.

Даниловы, Болот Боотуру,
Яковлевы хайраан баран,
Эталлар: «Аһырмаһа сотору—
Икки хуу, үс дуу сыһынаа».

Хармаан дааны дьылалата
Харчыһаһаа туһуо эгэ...

Хойууһаарыһа да, хата,
Холонуу биирдэ амата...
Сүүрүк кинизээ: «Туһун!» — диир
Сүөргү буолуо эгэ, бука.
Хаарыһаһаах сүбэһит сии биир
Хаалаахтыһа сиргэ-буорга.

Дьонго эрэ сүүрүк, туһуу
Дьэриһаһаах буолууһа.
Дьолу буолбатах ол курдук
Дьиттэр да суруйааччы.

ХОРОУП КУРДУК СИННЬИГЭС, УҔУН...

Хоруоп курдук синньигэс, уһун,
Кубадай үрүттээх хос иһигэр
Үтүөкөн доһорум Тороһуун
Өрө уһуутуура иһиллэр.

Ыарахан араһат марыһа
Ыбылы мала ытарчалан.
Сытаахтыһа тиригэ-хорута,
Сытаахтыһа эһиһини, адыһын.

Саха да, дууһа да аһыттан
Санаата калы үсэмнэтэ.
Сүүрүгэ суох күөл уутуһаан
Сүрүм-быарын сөрүүкэтэ.

Укуон, уоһуһаан табыллыта
Оһо өтөр туһаһаһаа,
Туһа эрэ табыллыһаан,
Дьуоһарыт дьыһаһаан турбата.

Дьаһа-курус бу хоско биирдэ
Дьэриһаһаан дуһуука тэн, көрө,

Сөдөх сибэһиклиһа кыһа киирдэ,
Синиттэн дьыһаһаһаан татара.

Чочуллубут курдук, дьыһаһаан,
Дьоруу аһаһаан дуһуһаан,
Дьолуһуһаан кииллээх дьыһаһаан
Чуһаһаан тийдэ дуһуһаан.

Арыһаһаан хараһа мичээрдин,
Арыһаһаан мадыһаһаан кийиттэн.
Дьыһаһаан эһа дьэриһаһаан эрэр дьыһаһаан
Дьыһаһаан соруһуу кийиттэн.

Кыһаһаан оһо иһиттэн иһиттэн,
Кыһаһаан дьыһаһаан иһиттэн
Тороһууһаан сылаһаһаан сүрүр
Дьол, олох кыһаһаан күүдүүтэ

Ол кэмтэн ырыһаһаан өрттөн,
Үтүөһаан бэрбэһаан дьыһаһаан чалчы.
Өй-санаа, сүрүк-быар үөрүүтэ
Өлүүһаһаан кыһаһаан чалчы.

АБА — ОБОТУГАР

Мин кутум, мин сүрүм,
Мин айы, мин күнүм—
Оччугуу-отчугуу кыһаһааннаа,
Оо, бэйэр уон аһа сааһаһаан!

Мин сүтүн-көтөһөн,
Мин күнүс, күнүм көрөм,
Иһилин биһэһаһаан, мин—аһа
Эһиһин аһаһаан баччаа.

Күн иһа таһаһаан

Көрбөккө улааттан,
Ол маһыт таһаһаан айыһа
Олоһуу кыһаһаан төлүүдэ.

Үлэһа таһаһаан,
Үөрөһа таһаһаан
Эһиһин үлүүкэ, үтүүкэ—
Эһа эрэн—хайһаан да тэһаһаан.

Эһа айы-санааһаан,
Эһа аһаһаан, эһа хаһаһаан
Иһаһаан саһа дьон саһаһаан,
Эһаһаан төһөһаан дьол, айы!

ВИНИТИ ААДЫРЫСПЫТ почтовой индекс 678700, Чурапчы о. Карл Марко
ул. 12. ТЕЛЕФОНАРЕЫТ редактор—9-13-95, редакторы солбуһааччы, эппиэт-
секретарь—9-14-95, редакторы—9-14-95, уонсай—9-15-95.